

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж рр 71/21
28.4.2021. године
Београд

ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Зорана Хацића, председника већа, Маје Чогурић и Радмиле Ђурић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., чији је пуномоћник Драган Милановић, адвокат из Вршца, Војнички трг 1, против тужене Републике Србије, Високог савета судства, Привредног суда у Панчеву, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, Гимназијска 7, ради накнаде имовинске штете, одлучујући о жалбама тужиоца и тужене изјављеним против пресуде Основног суда у Вршцу Прр1 9/21 од 12.3.2021. године, у седници већа одржаној дана 28.4.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосноване жалбе тужиоца и тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Вршцу Прр1 9/21 од 12.3.2021. године у ставу другом и трећем изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка, као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Вршцу Прр1 9/21 од 12.3.2021. године, ставом првим изреке делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па се обавезује тужена Република Србија, Високи савет судства, Привредни суд у Панчеву да тужиоцу АА из ..., ..., ЈМБГ ..., на име накнаде имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року исплати износ од 2.034.961,94 динара, са законском затезном каматом од 12.1.2021. године као дана подношења тужбе па до коначне исплате, који износ ће се исплатити из буџетских средстава Републике Србије одређених за рад судова, у року од 8 дана од дана достављања пресуде под претњом принудног извршења. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован део тужбеног захтева тужиоца да се обавезе

тужена да тужиоцу на досуђени износ главног дуга исплати законску затезну камату од дана утврђивања потраживања 1.4.2016. године до 12.1.2021. године као дана подношења тужбе, као и са захтевом да се тужиоцу на досуђени износ парничних трошкова досуди законска затезна камата од дана пресуђења до дана извршности пресуде. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 52.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате, све у року од 8 дана, од дана достављања пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде благовремено су жалбе изјавиле парничне странке. Тужилац жалбом побија одлуку садржану у ставу другом изреке због погрешне примене материјалног права, док тужена жалбом побија одлуку садржану у ставу трећем изреке из свих разлога прописаних чланом 373 став 1 Закона о парничном поступку.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386 у вези члана 402 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр .72/11, 49/13 -одлука Уставног суда, 74/13 -одлука Уставног суда, 55/14, 87/18 и 18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да су жалбе неосноване.

У поступку пред првостепеним судом нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које Апелациони суд у Београду пази по службеној дужности, а због којих би се ожалбена одлука морала укинути.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку пред Привредним судом у Панчеву отворен је стечајни поступак Ст 10/2015 дана 8.10.2015. године над стечајним дужником ДП за послове шпедиције "ББ" из ... Тужилац је као стечајни повериоца у стечајном поступку поднео Привредном суду у Панчеву приговор ради убрзања поступка у предмету Привредног суда из Панчева Ст бр. 10/2015 ради заштите права на суђење у разумном року. Одлучујући о наведеном приговору Привредни суд у Панчеву је решењем Р4 Ст 428/2020 од 8.9.2020. године правноснажним 11.9.2020. године усвојио између осталих захтев предлагача Жељка Гроздановића из Вршца и утврдио да је предлагачу у поступку који се води пред Привредним судом у Панчеву Ст 10/2015 повређено право на суђење у разумном року. Према разлозима наведеног решења оцењено је да је реч о стечајном поступку који је у смислу одредбе члана 8 Закона о стечају хитан, да је стечајни суд у иницијалној фази поступка у разумним роковима одлучио о предлогу за покретање стечајног поступка, одржао испитна и допунска рочишта, утврдио потраживања стечајних и разлучних поверилаца, да је решење о покретању стечајног поступка донето 8.10.2015. године прво поверилачко рочиште 13.11.2015. године, испитно рочиште 1.4.2016. године, решење о банкротству 6.10.2017. године, да је покретна имовина стечајног дужника продата дана 18.9.2018. године и да је сва непокретна имовина стечајног дужника на граничном прелозу Ватин, улица Ватински пут бб у поступку експропријације по решењу Општинске управе Вршца Одељење за урбанистичко грађевинске и имовинско-правне послове, као и да је од покретања стечајног поступка протекло три године и да стога предлагач неоснованог истиче да му је повређено право на суђење у разумном року у стечајном поступку који се води пред Привредним судом у Панчеву под бројем Ст 10/2015. Међутим, имајући у виду да се предлагач позива и на извршни поступак који је вођен пре покретања стечајног поступка у циљу наплате потраживања

стечајног повериоца и постојања континуитета између извршног поступка и стечајног поступка у ком смислу је ради правилне примене мерила о трајању поступка ове поступке посматрао јединствено, утврдио да је дошло до повреде права на суђење у разумном року предлагачу у стечајном поступку који се води пред Привредним судом у Панчеву под бројем Ст 10/2015. Закључком о листи утврђених и оспорених потраживања Ст 10/2015 од 1.4.2016. године утврђено је да је поверилац Гроздановић Жељко из Вршца поднео пријаву потраживања под редним бројем 7/8 у укупном износу од 2.034.961,94 динара од чега на име главног дуга износ од 1.144.646,74 динара, на име камате 791.597,56 динара, на име трошкова 79.543,80 динара и на име камате на трошкове 19.173,84 динара. Потраживање је признато у целости и у досадашњем току стечајног поступка није било исплате повериоцу АА. Тужилац је бивши запослени Друштвеног предузеће за послове шпедиције “ББ” у ... са уделом друштвеног капитала од 100%.

Имајући у виду утврђено да је тужиоцу решењем председника Привредног суда у Панчеву утврђена повреда права на суђење у разумном року у стечајном поступку над стечајним дужником који је друштвено предузеће, да у стечајном поступку није исплаћено утврђено потраживање из радног односа које је тужилац уредно пријавио, ради чијег принудног намирања је водио извршне поступке, првостепени суд је примењујући одредбе члана 31 Закона о заштити права на суђење у разумном року и одредбе члана 172 став 1 Закона о облигационим односима, закључио да постоји узрочна веза између повреде права тужиоца на суђење у разумном року и штете коју тужилац трпи. Пропуст да намири потраживање тужиоца признато у стечајном поступку представља повреду права тужиоца на мирно уживање имовине зајамчено чланом 58 Устава, због чега тужилац има право на накнаду имовинске штете у висини износа неисплаћеног потраживања.

Одлучујући о висини тужбеног захтева, првостепени суд је на основу закључка о листи утврђених и оспорених потраживања Привредног суда у Панчеву, решења Привредног суда у Панчеву којим је утврђена повреда права на суђење у разумном року и изјашњења стечајног управника утврдио да је тужиоцу у стечајном поступку признато потраживање у укупном износу од 2.034.961,94 динара и да му потраживање није намирено. Следом наведеног, првостепени суд је оценио да целокупно неисплаћено потраживање које је тужиоцу утврђено у стечајном поступку представља имовинску штету коју тужилац трпи услед повреде права на суђење у разумном року и да је исту тужена дужна да му надокнади у износу од 2.034.961,94 динара. Тужиоцу је призната и законска затезна камата почев од дана подношења тужбе 12.1.2021. године па до коначне исплате, док је захтев тужиоца за исплату затезне камате почев од 1.4.2016. године до 12.1.2021. године одбијен као неоснован.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано и оно недвосмислено произлази из доказа у списима које је првостепени суд правилно оценио у складу са одредбом члана 8 Закона о парничном поступку, па наводима жалбе и чињенично стање није доведено у сумњу.

Одредбом члана 31 Закона о заштити права на суђење у разумном року (“Службени гласник РС” број 40/15, ступио на снагу 1.1.2016. године), прописано је да странка може да поднесе тужбу против Републике Србије за накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року у року од годину дана од када је стекла право на правично задовољење (став 1), да суд поред одредаба закона којим се

уређују облигациони односи примењује и мерила за оцену трајања суђења у разумном року (став 2) па је одговорност Републике Србије за имовинску штету изазвану повредом права на суђење у разумном року објективно (став 3).

Тужиоцу је у конкретном случају признато потраживање у стечајном поступку у износу од 2.034.961,94 динара. Иако је законом прописано да је стечајни поступак хитан, стечајни поступак започет 2015. године, није окончан ни након утврђења да је тужиоцу у стечајном поступку повређено право на суђење у разумном року, посебно код постојања континуитета између извршног поступка који је вођен пре покретања стечајног поступка у циљу наплате потраживања стечајног повериоца.

Према одредби члана 31 став 3 Закона о заштити права на суђење у разумном року одговорност тужене Републике Србије је објективна, а у овом случају тужена не наводи правно прихватљиве разлоге за пропусте њених органа, нити су утврђени пропусти тужиоца који су имали за последицу неспровођење стечајног поступка, услед чега би за тужену могла бити у потпуности или делимично ослобођена од одговорности за насталу штету.

Утврђеном повредом права на суђење у разумном року, неспровођењем извршног, а потом и стечајног поступка, повређено је тужиочево право на имовину загарантовану чланом 1 Протокола 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода и чланом 58 Устава Републике Србије и умањењем његове имовине произрокована материјална штета предвиђена чланом 155 Закона о облигационим односима. Због тога је тужена у обавези да тужиоцу накнади насталу штету и исплати новчане износе признате у стечајном поступку, ово посебно што се у конкретном случају ради о потраживању тужиоца по основу радног односа, која су досуђена правноснажним и извршним пресудама. Потраживање тужиоца представља имовинску штету у јединственом новчаном износу који чини имовину тужиоца и стога на целокупан износ накнаде имовинске штете тужилац има право на затезну камату у смислу одредбе члана 277 став 1 у вези члана 324 ЗОО како је то правилно одлучио првостепени суд.

Неосновано се жалбом тужиоца указује да је првостепени суд погрешно применио материјално право и да је неправилна одлука којом је одбијен захтев тужиоца за исплату затезне камате за период од 1.4.2016. године до 12.1.2021. године, имајући у виду да тужена није непосредни штетник, да није учествовала у поступку стечаја сходно члану 324 ЗОО и да је тек подношењем тужбе позвана на исплату накнаде штете, па стога дугује камату од дана када је позвана на испуњење и када је пала у доцњу. Код чињенице да је основ тужиочевог права на новчано обештећење чини правноснажно решење којим је утврђена повреда права на суђење у разумном року и да тужилац своје право може реализовати у парничном поступку, то противно наводима жалбе за оцену периода обрачуна затезне камате нема места примени Закона о стечају. Одредбе Закона о стечају су од значаја за вођење стечајног поступка у коме је тужиоцу главно потраживање у висини неисплаћених зарада и затезна камата (у смислу члана 85 став 1 обрачуната до отварања стечајног поступка) решењем у том поступку признати у збирном износу, али при досуђивању затезне камате на преостали неизмирени део тражбине нема места примени одредаба тог закона. Следом наведеног, период законске затезне камате од стране првостепеног суда је правилно решен применом члана 277 у вези члана 324 ЗОО, а супротни жалбени наводи тужиоца нису основани.

Приликом одлучивања о законитости и правилности побијане првостепене пресуде, другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе, али их није посебно образлагао сагласно одредби члана 396 Закона о парничном поступку, с обзиром да не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари.

Правилна је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке првостепене пресуде, донета правилном применом одредаби члана 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку. Супротно жалбеним наводима тужене тужиоцу су досуђени нужни трошкови потребни ради вођења парнице у смислу члана 154 став 1 Закона о парничном поступку имајући у виду вредност и исход спора, као и опредељени захтев тужиоца. Неосновано се жалбом побија одлука садржана у делу става другог изреке којим је одбијен захтев тужиоца за исплату законске затезне камате од дана пресуђења до дана извршности пресуде. Тужиоцу је камата на досуђене трошкове поступка призната од дана када наступе услови за извршење до исплате, на основу правилне примене чланова 277 став 1 и 324 ЗОО, члана 43. став 1. ЗИО и члана 345. став 1. и 3. ЗПП, с обзиром да дужник (парнична странка) пада у доцњу када одлука о трошковима поступка постане правноснажна (било протеком рока за жалбу, уколико се странка није жалила, било доношењем правноснажне одлуке по жалби) и када протекне рок за њено добровољно испуњење. Из наведеног следи да се долазак дужника у доцњу подудара са тренутком када одлука суда, којом је он обавезан да накнади трошкове поступка, постане извршна, што последично даје право повериоцу из извршне исправе да од дужника потражује од наведеног тренутка затезну камату, како је супротно жалбеним наводима нашао и првостепени суд.

На основу изложеног, Апелациони суд у Београду је одбио као неосноване жалбе тужиоца и тужене и првостепену пресуду потврдио у ставу другом и трећем изреке на основу члана 390 Закона о парничном поступку, одлучујући као у ставу првом изреке ове пресуде.

Одлуку у ставу другом изреке, Апелациони суд у Београду је донео на основу члана 165 у вези члана 153 Закона о парничном поступку, имајући у виду да тужилац није успео у поступку по жалби, из којих разлога је захтев да му се накнаде трошкови другостепеног поступка одбијен као неоснован.

Одлуку у ставу трећем изреке, Апелациони суд у Београду је донео на основу члана 165 у вези члана 153 Закона о парничном поступку, имајући у виду да тужена није успела у поступку по жалби, из ког разлога је захтев да јој се надокнаде трошкови другостепеног поступка одбијен као неоснован.

**Председник већа-судија
Зоран Хацић,с.р.**

За тачност отпавка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић